

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 009343 13 Кж
Бања Лука, 29.10.2013. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Драгомира Миљевића, као предсједника вијећа, др Вељка Икановића и Горане Микеш, као чланова вијећа, уз учешће записничара Софије Рибих, у кривичном предмету против оптуженог М. Т., због кривичног дјела ратног злочина против цивилног становништва из члана 142. став 1. у вези са чланом 22. Кривичног закона Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, одлучујући о жалби његовог браниоца, изјављеној на пресуду Окружног суда у Бањој Луци бр. 11 0 К 009343 12 К од 05.7.2013. године, у сједници вијећа одржаној дана 29.10.2013. године у присуству републичког тужиоца Бранке Милошевић, оптуженог и његовог браниоца, донио је

ПРЕСУДУ

Одбија се, као неоснована, жалба браниоца оптуженог М. Т. и потврђује пресуда Окружног суда у Бањој Луци бр. 11 0 К 009343 12 К од 05.7.2013. године.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Бањој Луци бр. 11 0 К 009343 12 К од 05.7.2013. године оптужени М. Т. оглашен је кривим због кривичног дјела ратног злочина против цивилног становништва из члана 142. став 1. у вези са чланом 22. Кривичног закона Социјалистичке Федеративне Републике Југославије (у даљем тексту: КЗ СФРЈ) и осуђени на казну затвора у трајању од 5 (пет) година, обавезан на плаћање трошкова кривичног поступка и паушала, а оштећени са имовинскоправним захтјевом упућен на парницу.

Против ове пресуде благовремено је изјавио жалбу његов бранилац Р. Д., адвокат из П. Он пресуду побија због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о трошковима кривичног поступка, са приједлогом да се жалба уважи, побијана пресуда укине и врати на поновно суђење истом суду или да се одржи претрес пред другостепеним судом, пресуда преиначи и оптужени ослободи од оптужбе. Код ове жалбе остао је на сједници вијећа, а што је подржао и оптужени.

Одговор на жалбу није поднесен, а републички тужилац је на сједници вијећа предложила да се жалба одбије као неоснована.

Овај суд је побијану пресуду испитао у смислу члана 320. Закона о кривичном поступку Републике Српске (у даљем тексту: ЗКП РС) и одлучио као у изреци из сљедећих разлога:

Пажљивом анализом побијане пресуде у оквиру жалбених навода нису нађене битне повреде одредаба кривичног поступка на које се указује.

Сама жалба говори да је првостепени суд одбио да саслуша свједоке М. Б., СО1 и СО2 јер нису предложени на околности инкриминисаног догађаја. Дакле, суд је на главном претресу оцијенио и образложио оправданост извођења предложених доказа, што је овлашћен на основу одредбе члана 278. став 2. ЗКП РС. Зато се одбијање њиховог извођења не може подвести под повреду права на одбрану, већ се може разматрати у склопу приговора упућених чињеничном стању побијане пресуде.

Жалбени наводи како је записник о саслушању свједока Е. М. сачињен код МУП ФБиХ У.-С. кантона уложен у спис накнадно када тај свједок није био присутан су нетачни, а према стању у спису и некоректни. Према току записника у току главног претреса очигледно је да је овај записник по саслушању свједока и у његовом присуству уручен одбрани, којој је чак дато и вријеме да се са њим упозна. Мора се имати у виду да је као дио тужилачког списка овај записник био доступан одбрани од момента потврђивања оптужнице, па њен пропуст да се са његовим постојањем и садржином благовремено упозна није пропуст суда који би повређивао право на одбрану.

Одбијајући коришћење исказа свједока Е. С., датог у поступку пред МКСЈ, првостепени суд је поступио правилно. Одредбе Закона о уступању предмета од стране Међународног кривичног суда за бившу Југославију тужилаштву БиХ и коришћењу доказа прибављених од Међународног кривичног суда за бившу Југославију у поступцима пред судовима у БиХ не могу се тумачити изоловано и примјењивати аутономно. Овај Закон је у члану 1. став 2. прописао да се на питања која њим нису посебно уређена примјењују, између осталог, одредбе ЗКП РС. Ово значи да је правилан став првостепеног суда да се, сходно одредби члана 277. ЗКП РС, мора омогућити и тужиоцу да унакрсно испита предложеног свједока. О немогућности одбране да обезбиједи присуство овог свједока, и поред активне улоге суда и тужиоца који је одбрани дао расположиву адресу у САД, суд је дао ваљано образложење које у потпуности прихвата и овај суд.

Све до сада наведено чини неоснованим жалбене приговоре о повреди права на одбрану чиме би била почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС.

Своје приговоре правилности и потпуности утврђеног чињеничног стања жалба базира на опширној критици исказа свједока оптужбе, посебно Е. М. Ово чини тако да те исказе посматра фрагментарно и прије свега периферно, само у оном дијелу који иду у прилог одбрани, занемарујући суштину сваког од тих исказа и без њихове комплетне оцјене са другим доказима. Да би дошла до супротног закључка од побијане пресуде овим исказима али и другим доказима супротставља исказе свједока одбране са тумачењем које оправдава њену тезу.

Докази које је првостепени суд прихватио као чињеничну основу побијане пресуде сасвим су супротни и не подржавају наводе жалбе. Суштинско питање, које се у овој правној ствари поставља, јесте како цијенити исказ свједока Е. М. и може ли се тај исказ прихватити као централни доказ у мозаику који чини језгро пресуде при утврђивању истине о овом догађају. Овај суд налази да је то првостепена пресуда разријешила на потпуно правилан, јасан, логичан, недвосмислен и самим тим правилан начин. Овај исказ цијењен је у ширем контексту догађаја, у коме свједок исказује када је први пут и колико пута је видио Б., преко његовог доласка критичног дана у логор, возила којим је долазио, преко комуникације са непознатим стражаром, извођења иза зграде и повратка оптуженог назад. Овдје се мора цијенити да овај свједок не износи било шта сувишно у опису радњи оптуженог или његовом ранијем понашању када би долазио у логор што би се могло сматрати додавањем веће криминалне активности и дискредитовањем личности, чиме би и свој исказ субјективизовао. То уосталом не чине ни други салушани свједоци чије исказе суд прихвата, па се у њихову вјеродостојност и због овога може вјеровати. Оптужени је возио аутомобил који наводи свједок што је несумњиво утврђено и другим доказима, а није супротно ни оним које је извела одбрана. Када се исказ свједока Н. М. да је био изненађен што је оптужени, о коме иначе говори добро, једном неког логораша ударио пиштољем иза врата доведе у везу са исказом свједока Е. М. о одјећи и наоружању оптуженог критичног дана, оправдано првостепени суд прихвата као поуздано утврђено да је он тада био у полицијској униформи, мада то није одлучујуће, као и да је носио пиштољ за „појасом“. Присуство оптуженог у логору ... године у поподневним часовима доказима које суд прихвата и шире образлаже поуздано је утврђено, па и исказом свједока Ј. Г. која је и њега и С. С. познавала.

Околност да свједок Ј. Г. описује како је видјела премлаћивање С. С., а што одбрана користи за доказивање тезе како су га лишили живота друга лица, не доводи у сумњу поузданост закључка побијане пресуде. Ово из разлога што и из исказа других свједока произилази да је С. С. раније премлаћен, што је било видљиво на његовом тијелу, па свједок Г. очигледно ранији догађај смијешта у погрешно вријеме.

Када се прихвати утврђеним да је оптужени наоружан пиштољем, заједно са непознатим стражаром, наоружаним аутоматском пушком, оштећеног одвео иза „бијеле куће“ и када се враћа сам, а оштећеног касније проналазе мртвог правилно суд понашање оптуженог ставља у оквир саизвршилачког дјеловања са непознатим лицем. Оштећени је и раније вођен иза те исте куће али се вратио жив, а сада се не враћа, док свједок Е. М. чује пуцње за које мисли да су из пиштоља јер су „тањи“. Оптужени и стражар су оба наоружани, оштећени је последњи пут виђен жив са њима, свједок Х. Е. га је видио мртвог, Д. Т. није оглашен кривим за његово лишавање живота премлаћивањем, а вјештак др М. Р. сматра да је већа вјероватноћа да је смрт настала као резултат стријелних рана. Чињенице да је оштећени последњи пут виђен жив у власти оптуженог, који није имао никаквих задужења у логору, и непознатог стражара који га одводе иза зграде гдје су се чули пуцњи, а касније свједоци видјели његово мртво тијело, повезане са мишљењем поменутог вјештака, стварају чврст и поуздан круг доказа који потврђују правилност и потпуност утврђене чињеничне основе побијане пресуде да је оптужени саизвршилачким радњама лишио живота

оштећеног. Околности које ове радње стављају у контекст ратних збивања и дају им карактер ратног злочина нису ни побијане јер се инсистирало на другим недостацима чињеничне основе.

У склопу овако оцијењених доказа правилно је суд сматрао да нису прихватљиви искази свједока Ж. М. и Ј. Г. у дијелу када говоре о одлучним чињеницама. О свему што је утврдио, као и о оцјени супротстављених и прихваћених исказа и доказа, који су били предмет оцјене и датих разлога овог суда, првостепена пресуда је дала ваљане и опширне разлоге, па се у преосталом дијелу жалилац на њих упућује.

Пошто није почињена битна повреда одредаба кривичног поступка, а чињенично стање је потпуно и правилно утврђено првостепени суд је на такво стање правилно примијенио кривични закон и радње оптуженог правно оцијенио као кривично дјело ратног злочина из члана 142., у вези са чланом 22. КЗ СФРЈ и за то дјело га огласио кривим.

Испитујући одлуку о казни овај суд је нашао да су све олакшавајуће и отежавајуће околности потпуно и правилно утврђене, тако да је изречена казна њихов одговарајући производ. У оквиру датих разлога првостепеног суда није оправдано изрицање друге казне осим оне коју је и изрекао тај суд. Према закључивању и овог суда само казном затвора у трајању од 5 (пет) година може се у конкретном случају постићи тражена законска сврха кажњавања.

Из наведених разлога ваљало је примјеном члана 327. ЗКП РС жалбу браниоца оптуженог одбити као неосновану и побијану пресуду потврдити.

Записничар
Софија Рибих

Предсједник вијећа
Драгомир Миљевић

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић